

Zpráva o činnosti ČAAG – České asociace geofyziků, z.s. v období 9. 4. 2024 - 8.4.2025

Vážené dámy, vážení pánové

Stalo se již tradicí, že svá vystoupení na začátku valných hromad naší asociace zahajují „historickou poznámkou“. I pro letošní rok jsem jednu historickou událost našel. Na webové stránce Společnosti průzkumných geofyziků (Society of Exploration Geophysicists – SEG) jsem si připomenul několik historických dat této neziskové organizace, jejímž posláním je spojovat, inspirovat a posouvat lidi a vědu v oblasti geofyziky (zpracováno podle webu. SEG).

Society of Exploration Geophysicists (<https://seg.org/about-seg/a-brief-history/>)

1930 - 11. března se 29 mužů a jedna žena sešli v Houstonu v univerzitním klubu, aby založili Společnost ekonomických geofyziků. Donald C. Barton byl zvolen prvním prezidentem. Dne 20. května byla přijata ústava a stanovy a byly vydány dva články.

1931 - Název skupiny byl změněn na Society of Petroleum Geophysicists (SPG) a první sjezd se konal ve spolupráci s Americkou asociací ropných geologů (AAPG).

1932 - SPG se stalo „Divizí geofyziky AAPG“. Společnost pokračovala v setkání s AAPG až do roku 1955.

1936 - Vyšlo první číslo Geofyziky (<https://library.seg.org/loi/gpya7/group/d1930.y1936>).

1937 - Opět došlo ke změně názvu organizace, tentokrát na Society of Exploration Geophysicists. Přijato jako přidružená společnost AAPG.

1939 - Patentová sekce se poprvé objevila v Geofyzice.

Další roky na <https://seg.org/about-seg/a-brief-history/>

Naše ČAAG zdaleka nemá tak dlouhou historii, přesto jsme již pár významných událostí prožili. Jak je nám známo, k ustanovení asociace došlo v roce 1992, několik dalších poznámek k historii naleznete na našich webových stránkách.

V této výroční zprávě za rok 2024/2025 mám za úkol shrnout informace o činnosti od minulé Valné hromady ČAAG, která se uskutečnila 8. dubna 2024 také v Ostravě. Tento přehled bude mít očekávanou strukturu, také hlavní činnosti asociace se nemění. Aktuálně je v naší asociaci evidováno již jen 55 členů. V důsledku úbytku členů se počet osob zvláště v ostravské a brněnské pobočce významně snížil, což má za následek i velmi nízkou aktivitu těchto poboček.

Vedení asociace pracuje ve složení zvoleném na poslední valné hromadě, v příštím roce nás čeká volba nových orgánů. A tak bude nutné včas kandidáty do nového vedení asociace hledat, aby asociace i nadále mohla zůstat důstojným partnerem nejen v Unii geologických asociací, ale i pro ministerstvo životního prostředí, ministerstvo dopravy a další orgány. Činnost asociace lze sledovat na našich webových stránkách, které jsou nepravidelně doplňovány.

Následující část zprávy stručně shrne aktivity asociace v uplynulém období.

ČAAG je kolektivním přidruženým členem evropské asociace EAGE (European Association of Geoscientists and Engineers). 85th EAGE Annual Conference and Exhibition (<https://eage.org/>) se konala v Lillestrøm, Nova Spectrum Convention Centre (cca 6500 účastníků, 300 vystavovatelů). Proběhla konzultace s vedením EAGE v čele s prezidentem EAGE panem Edwardem Wiarda o aktivitách ČAAG a významu publikování časopisu EGRSE při návštěvě našeho stánku, na kterém kromě posterů byly k dispozici zájemcům starší čísla EGRSE. K novým poznatkům lze přiřadit především vývoj geofyzikálních aparatur za použití dronů, využívání „rozpoznávacích softwarů“ v interpretaci především seismických a elektromagnetických měření a vývoj 3D zobrazování výsledků geofyzikálních měření v návaznosti na lokální geologii. Příští konference je plánována 2.-5.6.2025 do Toulouse, Francie.

Členové ČAAG jsou činní v řadě odborných výborů a komisí. O činnosti asociace a Rady ČAAG jsou členové a odborná veřejnost informováni prostřednictvím webových stránek asociace (www.caag.cz).

Prostřednictvím UGA jsme byli požádáni o návrh garantů MŽP pro posuzování jednotlivých odborných způsobilostí podle Vyhlášky č. 206/2001 Sb., o osvědčení odborné způsobilosti projektovat, provádět a vyhodnocovat geologické práce, v platném znění, a členů do Komise pro posuzování závěrečných zpráv a projektů. Odborná způsobilost se posuzuje ve dvou stupních, tj. nejprve po odborné stránce a pak podle znalostí zákonů a vyhlášek. Pro schvalování odborné způsobilosti byli pro geofyzikálně zaměřené aktivity za „garanty“ navrženi RNDr. Jaroslav Bárta, CSc., RNDr. Vratislav Blecha, CSc. a doc. RNDr. Pavel Bláha, DrSc., do zkušební komise pro právní problematiku je navržen RNDr. Josef Janda a

RNDr. Zuzana Skácelová, CSc. Pro Komisi pro posuzování závěrečných zpráv a projektů navrhuje kooptovat doc. RNDr. Jana Vilhelma, CSc.

Informační platformou Unie geologických asociací (ČAAG, ČAH, ČAIG a ČALG) je Zpravodaj UGA, který je vkládán na naše webové stránky. Zpravodaj je vydáván dvakrát ročně a roce 2024 jsme mj. prezentovali výroční zprávu předsedy, souhrnný článek „Několik poznámek k historii geofyziky“, informace o ostravské konferenci OVA24, informace o účasti na konferenci v Norsku (EAGE) a v Maďarsku (World Science Forum).

Konference OVA'24 proběhla v tradiční organizaci. Podrobnější informace o ostravské konferenci byla publikována ve Zpravodaji UGA. Pro příští rok bude naše konference „spojena“ s tradiční česko-slovensko-polskou konferencí „Mining and Environmental Geophysics 2026“, hostíme 40 ročník. Asociace bude hlavním pořadatelem (obdobně jako v roce 2019 v Rožnově pod Radhoštěm), již nyní je nutno vytipovat další spoluorganizátory a sponzory, členy vědeckého výboru.

V prosinci 2024 byla dokončována a vydána dvě čísla časopisu XXXI.1 (2024) - články české a XXX.2 (2024) - články anglické. Celkem bylo publikováno po kladných recenzích 10 článků. Přibližně stejný počet článků byl odmítnut, dílem pro nízkou kvalitu, dílem pro negeofyzikální téma článku (často autoři z Asie či Afriky). Časopisy (ještě v klasické formě obálky s CD) byly rozeslány na pobočky pro členy asociace a účastníkům konference OVA'24. Povinné výtisky byly odeslány na stanovené knihovny. V lednu 2025 byla dle pravidel vypracována zpráva o vyúčtování prostředků poskytnuté dotace od RVS (resp. AVČR) na rok 2024. V lednu 2025 bylo požádáno o dotaci od RVS (AVČR) na vydání časopisu EGRSE na rok 2025 (podle nových pravidel/formulářů), dotace již byla schválena.

Z několikanásobného podnětu RNDr. Josefa Matouše bylo předsedou asociace provedeno několik diskuzí k problematice úrovně interpretace a metodiky kombinovaného a dipólového profilování s odbornými pracovníky z ČR, Slovenska a Polska. Stručně lze shrnout, že aktuální interpretace geofyzikálních měření zahrnují širší rozsah metod a metodik než diskutované dvě metody. Interpretace nových metodik za použití výpočetní techniky, včetně modelování, nijak nepopírají starší zpracování. Navíc je nutné vždy zvážit požadavek zadavatele na „měřítko interpretace“ v návaznosti na geologickou znalost hodnoceného prostředí a zadaný účel. V tomto smyslu bylo Dr. Matoušovi odpovězeno.

V roční zprávě za rok 2024 pro Radu vědeckých společností ČR je uvedeno 11 výstupů (<http://rvs.paleontologie.cz>), většina výstupů je komentována výše.

Výroční zpráva shrnula uplynulé období od minulé valné hromady. Podle mě je vidět, že asociace má své místo nejen v Unii geologických asociací, ale je respektována i státními orgány v ČR. Asociace má svoji malou stopu i ve střední Evropě a EAGE, a to především díky vydávání odborné časopisu EGRSE.

Přeji všem členům asociace, jejich spolupracovníkům a rodinným příslušníkům plné zdraví a úspěch v osobním i profesním životě.

Pro Valnou hromadu

prof. RNDr. Zdeněk Kaláb, CSc., předseda asociace